

Hugo Bouter

Alles met Christus delen

“Toen zij nu in Kapernaum gekomen waren, kwamen de ontvangers van de didrachmen naar Petrus toe en zeiden: Betaalt uw meester de didrachmen niet? Hij zei: Jawel. En toen hij in het huis was gekomen, was Jezus hem voor en zei: Wat denk je, Simon, van wie heffen de koningen van de aarde tol of belasting: van hun zonen of van de vreemden? Toen hij nu zei: Van de vreemden, zei Jezus tot hem: Dan zijn de zonen vrij. Opdat wij hen echter geen aanstoot geven, ga naar zee, werp een vishaak uit en neem de eerste vis die bovenkomt, en als je zijn bek opendoet, zul je een stater vinden; neem die en geef hem hun voor Mij en jou”.

Matteüs 17:24-27

Het lijden dat over Christus zou komen en de heerlijkheden daarna

Het is allereerst belangrijk om te letten op de context waarin dit voorval in het leven van Petrus plaatsvindt. Wij zien de Heer in dit evangelie als de verworpen Koning. Het koninkrijk der hemelen zou een *verborgen* gedaante aannemen, tot aan de wederkomst van de Zoon des mensen en de *openbare* vestiging van Zijn rijk (Matt. 13). In de tussentijd zou Christus Zijn Gemeente bouwen, die zou bestaan uit ‘levende stenen’ zowel uit Israël als uit de volken (Matt. 16:18; 1 Petr. 2:5).

De vraag naar aanleiding van de tempelbelasting volgde direct op de tweede aankondiging van het lijden, de dood en de opstanding van Christus (Matt. 16:21-28; 17:22-23). In een wat ruimer perspectief gezien gaat om de vraag hoe wij ons hebben te gedragen als volgelingen van een verworpen Meester. Wij delen nu in Zijn verwerping, maar straks delen wij in Zijn heerlijkheid. In aansluiting op de

eerste aankondiging van het lijden van de Messias, volgde reeds de aankondiging van Zijn wederkomst en de vestiging van Zijn rijk in macht en majesteit. De Zoon des mensen staat te komen in de heerlijkheid van Zijn Vader met Zijn engelen (Matt. 16:27-28). Deze aankondiging van de Heer ten aanzien van Zijn koninklijke majesteit wordt onmiddellijk gevolgd door de verheerlijking op de berg, die ons een profetisch beeld schetst van de toekomstige heerlijkheid van de Messias en Zijn rijk (Matt. 17:1-8).

De tempelbelasting oftewel het hoofdgeld (NBG-vert.)

Petrus werd door de ontvangers van het hoofdgeld apart benaderd met de vraag of zijn Meester het geld niet afroeg. Via Petrus werd de Heer beproefd om vast te stellen of Hij Zich hield aan de godsdienstige gebruiken. Petrus antwoordde bevestigend. Waaraan moeten wij denken bij deze verplichting? Iedere Israëliet van twintig jaar en ouder moest een hoofdelijke belasting voor de tempeldienst afdragen, die jaarlijks tegen Pasen werd geïnd. Deze belasting was gebaseerd op het voorschrift aangaande het zoengeld in Exodus 30:11-16. De heffing die wij daar vinden, werd ingesteld bij de telling van alle strijdbare mannen van twintig jaar oud en daarboven (Num. 1:1-3). Maar later werd hiervan een jaarlijkse verplichting gemaakt voor alle Israëlieten, om zodoende de kosten van de tempeldienst te kunnen blijven dekken (2 Kron. 24:8-9; Neh. 10:32-33).

Het ging in Exodus 30 om een halve sikkil zilver per persoon. In de tijd van de Heer kwam de Griekse didrachme, d.i. dubbele drachme, hiermee overeen (vgl. de letterlijke weergave in de Herziene Voorhoevevert.). De drachme was een zilveren munt, ongeveer ter waarde van een denaar. De stater die Petrus moest opvissen, had de waarde van vier drachmen, en was dus goed voor tweemaal de tempelbelasting. Als christenen mogen wij weten dat wij niet verlost zijn door zilver of goud, maar 'door kostbaar bloed'. Wij zijn gekocht en betaald met de kostbare prijs van het bloed van Christus, het vlekkeloze Lam van God (1 Petr. 1:18-19).

God zond Zijn Zoon, geboren onder de wet

Petrus ging er zonder meer van uit dat de Heer de tempelbelasting zou voldoen, en daarom beantwoordde hij de vraag van de ontvangers met een volmondig 'Jawel'. Het was ook juist dat de Heer Zich meestal hield aan de Joodse religieuze

regels, echter niet aan de uitwassen ervan (vgl. Matt. 5). Maar Hij was in Zijn Persoon veel méér dan de tempel, en ook méér dan koning Salomo, die de eerste tempel gebouwd had (Matt. 12:6, 42). Bovendien kwam Hij om iets nieuws te introduceren, een nieuw bestel van dingen. God zond Zijn Zoon, zo zegt de apostel Paulus later, 'geboren uit een vrouw, geboren onder de wet, opdat Hij hen die onder de wet waren, vrijkocht, opdat wij het zoonschap zouden ontvangen' (Gal. 4:4-5).

Dit citaat uit de brief aan de Galaten behelst twee belangrijke principes, die ook al liggen opgesloten in dit stukje over de tempelbelasting in Matteüs 17. Het *eerste* is dat Christus Zich tijdens Zijn leven op aarde onderwierp aan de inzettingen van de wet, en de Joden niet onnodig aanstoot wilde geven (Matt. 17:27). Hij was waarachtig Mens, en Hij was geboren onder de wet. Hij was geen revolutionair, hoewel Zijn lijden, sterven en opstanding de grootst mogelijke wending zouden betekenen in de wereldgeschiedenis, die maar denkbaar is. Wij leven nu immers niet meer onder de wet, maar onder de genade (Rom. 6:14). De bedeling van de wet heeft plaatsgemaakt voor die van de genade en van de Geest van God. En waar de Geest van de Heer is, daar is vrijheid (2 Kor. 3:17). Het *tweede* principe is dan ook dat van de christelijke vrijheid, zoals de Heer Zelf reeds aangeeft met de woorden: 'Zo zijn dus de zonen vrij' (Matt. 17:26 NBG-vert.).

De zegen van het zoonschap

De christelijke vrijheid die sinds de komst van de Heilige Geest haar intrede heeft gedaan, is gegrond op de zegen van het *zoonschap*. De Zoon van God is gekomen om ons vrij te maken van de slavernij van de zonde en de dood, en ons het zoonschap te schenken: de positie van zonen van God en al de voorrechten die daarmee gepaard gaan. Christus maakt werkelijk vrij (Joh. 8:34-36; Rom. 8:2). Onze status als slaven onder de wet is veranderd in die van zonen onder de heerschappij van de genade (Rom. 7:1-6; 8:14-16; Gal. 4:4-7). Kindschap, zoonschap en erfgenaamschap zijn begrippen die nauw met elkaar samenhangen, zoals Paulus niet alleen laat zien in Romeinen 8 en Galaten 4, maar ook in Efeziërs 1:3-11.

Onze Vader is de Heer van hemel en aarde, en dat geeft ons als kinderen van God een heel bevoorrechte positie: de zonen zijn *vrij*! Dat betekent natuurlijk niet dat wij onze erfenis nu al zouden kunnen opeisen, of niet meer onderdanig zouden moeten zijn aan de overheid. Het onderwijs van de Heer schetst een genuanceerd

beeld. Wij leven nu in de tussentijd, de tijd van de verwerping van de Messias, en het is nog de tijd om met Hem te lijden. Straks zullen wij inderdaad met Hem regeren en delen in Zijn heerschappij, maar het is nog niet zover. Wij moeten voldoen aan onze aardse verplichtingen en wij dienen geen aanstoot te geven aan Joden of Grieken, en evenmin aan de Gemeente van God (1 Kor. 10:32-33). Dit beginsel om geen aanstoot te geven, of geen struikelblok te vormen voor anderen, werd door de Heer Zelf ook duidelijk geformuleerd in Matteüs 17:27.

Christus' waarachtige godheid en mensheid

We hebben reeds gewezen op het feit van Zijn volmaakte mensheid en Zijn onderwerping aan de Joodse wetten. In overeenstemming hiermee zorgde de Heer ervoor dat zowel Petrus als Hijzelf konden voldoen aan alle verplichtingen die de tempeldienst met zich meebracht. Maar wij zien hierbij tevens twee treffende bewijzen van Zijn godheid. Allereerst was Hij helemaal op de hoogte van de conversatie van Petrus met de belastingontvangers, hoewel Hij er niet bij was. Dat is een bewijs van Zijn *alwetendheid* (Matt. 17:25). Vervolgens zien wij een bewijs van Zijn *almacht*, toen Hij Petrus opdroeg een vis te vangen die het benodigde geld nota bene in zijn bek zou hebben (Matt. 17:27)! Hij bestuurde dit allemaal. Christus was God en mens in één Persoon. Wij zien in deze geschiedenis dus kenmerken van de *beide* naturen van Christus.

Voor Mij...en voor jou

Zo voorzag de Heer in de behoeften van Petrus, hoewel Petrus wel wat voorbarig was geweest in zijn reactie tegenover de beambten. Als discipel van de Heer mocht hij toch in alles met Hem delen: zowel in Zijn armoede als in Zijn rijkdom, in Zijn lijden en ook in Zijn heerlijkheid! Dat principe geldt ook voor ons als kinderen van God. Wij mogen alles met Christus delen, en Hij kent al onze noden en behoeften.

Maar het is een belangrijke les dat Hij daarbij op de éérste plaats moet komen. Neem dat zilverstuk, zo zegt de Heer tegen Petrus, en geef het hun voor Mij en voor u. Dat is de juiste volgorde: voor Mij en voor jou! Hij is de Eerste onder vele broeders, onder vele zonen die aan Zijn beeld gelijkvormig worden gemaakt

(Rom. 8:29). Hij moet in alle dingen de *eerste* plaats innemen (Kol. 1:18). Inderdaad deelt Christus alles met de Zijnen, maar dat doet Hij wel op *Zijn* voorwaarden.

Oude Sporen 2014

